

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ingressu in arcam ca. xxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

est sensus. Delebo hoïem quem fecerā. Nō enim pmanebit spūs meus, id ē indignatio mea in hoïe in eternū qz caro est, q. d. Non pntā eum eternaliter vt diabolū quia fragilis ē: s; h reddā qd meretur. Et tamen pūs qz disperdam eū: dabo ei temp⁹ penitendū s; cxx. annoz. Non em̄ intelligendū est de spū hominis, sed de dei indignatione. Nec ē termin⁹ iste humane vite post diluuium: cum post iueniat homo amplius vixisse. Et dixit domin⁹ hoc ante annos, cxx. qz inciperet fieri arca vt dicit Hieronym⁹: q̄ facta legit. c. annis. **U**tm strabum eo anno dixit quo cepit arca fieri. S; qz in malicia pseuerauerūt aū p̄ficum tēpus s; centesimo anno delecti sunt. **T**ū iosephus dicit hūc terminū vite hoim statutū. **Q**uā dicit deus tactus dolore cordis intrinsec⁹: forte nihil aliud ē qz q̄ homines latebat quātitas diuine offense. **U**l' antropospatos ē s; humana ppassio qū attri- buit deo qd hois est.

De arca Noe. **Ca. XXXII.**

De vero erat ^{per}fect⁹

N in generatōib; suis: q̄si nō illi⁹ pfectionis q̄ ē in patria: s; fm̄ modū generationis sue s; terrene. Et dixit dñs ad noe. **F**inis vnuerse carnis venit corā me p̄ter eos q̄ in arca erūt saluādī: disperdam eos cū terra. cū fertilitate terre. Tradit qz vigo- rem terre et fecunditatez lōge inferiorē cē p⁹ diluuiū q̄ ante: vnde eius carnū hoī concessus ē cū antea fructib; terre vicitaret. **F**ecit noe iuxta pceptū dñi arcam d lignis leui- gatis. i. politis: vel qdratis. **A**lia lfa: vel bitu- minatis longitudine, ccc. cubitoz; latitudi- ne. i. altitudine, cxx. ad modum s; humani corporis: in quo lōgitudō sexties est maior la- titudine: et decies maior altitudine. **E**st autē longitudo a planta vsq; ad verticem. **E**st la- titudo a crate lateris ad cratem. **A**ltitudo a dorso vsq; ad ventre. **Q**d tamen multi d cor- pore christi tm̄ dictū esse volunt: quia sic legitur in Isidoro q̄ humani corporis in- star ostendit in quo christ⁹ apparuit. **F**uit ergo hec arca in fū- damento quadrata

Quasi agricole locu- tus est domin⁹ vt fa- ceret scilicet nauē in- star arconij. id est ad- conum tendentis vl' forte ab arcēdo quā vndiq; clausa:

sed i forma altera parte longiori ab angulis in artum conscendens donec in cubito sumi- tas eius pficeretur. Bitumine intus et extra linata est: qd est gluten feruentissimū quo li- gna linata nō dissoluunt aliq̄ vi vel arte: nec materia vl' macerata bituminata solui potest sine menstruo mulieris. **I**n lacu iudee sup- natans colligitur. **I**n syria limus est a terra estuans. **F**acta sunt in ea cenacula et tristega id est distincōes dicte a trica. **D**icit alia trāf- latio bicamerata et tricamerata. **D**abuit em̄

quinq; cameras: q̄s Augustinus etiaz p̄- ter sentinas dicit ibi fuisse. dices super ta- bulatū sentine fuis- se bicameratā. **U**na enim camerarū erat stercoraria alta apo- thecaria: et sup hāc mātionem erat alia tricamerata. **L**atera- les camere erāt vna imittum: altera mīti-

um animalū: media hominū et auū. **E**t habuit hostiū vbi bicamerata et tricamerata iū- gebantur. **A**lij vero has q̄nq; cameras i al- titudine sola disponunt inferiores que et sen- tina stercorariam dicentes. **S**ecūdam supra il- lam apothecariā. **T**ertā imittum aialuz et serpentum et vbi he iunguntur ostium po- nunt. **Q**uartā mītum animalū. **S**upremā hominū et auū. **I**osephus tamen dicit arcā quattuor cameras habentē forte stercorariā vel sentinā non includens. **F**ecit in ea noe fe- nestram quam hebrei crystallinam fuisse tra- dunt: que in hebreo vocat meridtanū, a sym- macho dilucalū. **D**icit rabanus cubitos ar- ce fuisse geometricos alioquin tanta capere non valeret. **C**ōtinet em̄ cubitus geometric⁹ sex nostros vel nouē. **P**roprie em̄ cubit⁹ pe- dem et dimidium habet.

De ingressu in arcā. **Ca. XXXIII.**

Effecta igitur

P arca dicit dominus ad noe. **I**n- gredieris arcam tu et filij tui vxoz tua et vxozes filiozū tuoz. **I**n his octo re- seruatū est seminarium generis humani. **E**t seorsum vxos: seorsuz mulieres noiauit dominus cum de ingressu loqueretur. **A**cll

diceret Tempore af
 flictionis vacanduz
 ē ab amplexibz mult
 erum: et cunctis ant
 manibus vniuerse
 carnis bina induces in arcam, id est cōbinas
 ra: vroz sem parsiayr
 or Cham cathastua:
 vroz saphet stua,
 ta, id est masculū et feminā. De imundis em
 animalibz fuerit ibi tñ duo fm genus suuz
 de mūdīs vero septē. Imūda vero vocat
 ea moyses fm tempus suum que scz lex mo
 saica vocat imunda. Vel tunc dicta sunt im
 munda: que etiā tunc naturaliter esui hoim
 non erant apta Ideo dici naturaliter: qz nul
 la adhuc ad edendū concessa. Tolle scz tecū
 ex omnibz que mandt possunt: vt sint tam tī
 bī qz illis in escam. Si queritur vtrū de mī
 nutis vel imundis animantibz aliqua intro
 ducta sunt ad hunc numerū. Dicit Aug^o q
 q nō generāt de coitu: non fuit necesse esse in
 arca que scz de puluere vt pulices: vl d hu
 moribz vel corruptionibz nascunt. Quare
 ex coitu generatua tñ introducta sint innuit
 cū addit. fm genus suuz vel in genere suo.
 Queritur etiam si sine transgressiōe manda
 ti ibi aliqua fuerūt inclusa: que necessitas eo
 rum alendorū que vescunt carnibz coegisset
 icludt. Dicit Aug^o posse esse pter carnes ali
 mēta cōmunia: maxime cum ea q carnibz ve
 scuntur fico et castanea vesci possint: precipue
 cum omnibz vesci cogat fames. Forte nōdū
 etiā animalia carnibz vescēbāt: sicut necho
 mines. Fecitqz noe cūcta q sibi domin^o p
 ceperat. Septentesimo anno vite sue ingres
 sus est noe in arca cū omnibz que dixerat ei
 dñs: q et nutu diuino et angeloz ministerio
 adducta sūt mēse scdo die. xvij. q ab hebreis
 nisan dicit: a latinis maius: a macedontibus
 dion. Moyses aut in legitimis nisan. i. apri
 lem primū mēsem pstituit fm iosephum In
 cōtractibus pō. i. in mercibz faciēdis et i alta
 gubernatione seculi tempoz decreta et vsua
 lem ordinem mensū seruauit. Dicit ioseph^o
 q ab adam vsqz ad hōps fuerunt anni duo
 milia. sexcenti lvi. qd in sacris lris conscriptū
 integritate signatum est.

De inundatōe et cataclismo.

Caplin. XXXIII.

Ingresso noe in

l arcam ruptū sunt fontes abyssi. id
 ē aque que sunt in visceribz terre: et

cataracte celli. id est fenestre aperte sunt, id ē
 nubes Cataracte ppele sūt meatus nili flunij
 cum nilus p septē ostia sepatur: vel loca eius
 dem q catadupla dicunt. Abusine quilibet
 aquaz meatus dicitur initialis. id est cata
 racte. Et pluit sup terrā. cl. diebz et noctibz, et
 eleuata arca i sublimē ferebat: et sup omnes
 mōtes excreuit aqua altior cubitis. xv. vt ab
 lueret sordes. etis. vsqz quo ascenderāt ope
 ra hominū. Usqz ad eūdē locū ascēdet ignis
 iudicij ob aeris purgationē. Sed nō videtur
 opa hominū tātū ascēdere potuisse: cum
 olymp^o vsqz ad liquidū aera vadat. sup quē
 lfe inscripse i puluere p annū reperte sūt stes
 tisse immobiles: qz ventū delere non poterāt. p
 pter altitudinē montū vbi pro nimia aeris
 raritate nec etiā aues viuere queūt: nec phī
 losophi ascēdentes absqz spōgijs plenis aq
 aliquantulū ibi manere potuerūt: qz nartbz
 apponētes crassiorē inde aera attrahēbāt
 Sed sunt qui putant altitudinē montū
 tunc non fuisse tantā quanta nunc est. vl for
 tasse in sublimibus sacrificates ignem accē
 debant: cui^o vapor et fauilla multum ascēde
 re potuerūt: et aera maculare. Et cū intras
 set noe clausit ostium deus: et bitumē auit ex
 terius: et mortua est omīs anima viuēs sup
 terraz: et obrinuerūt aque terras ita exaltate
 cl. diebz ab illa scz die qua ingressus est noe.
 Post dies. cl. ceperūt aque minui mēse. vij.
 ita q: xvij. die mēsis requieuit arca sup mō
 tes armente. Illic arce reliquas vsqz nūc. p
 uinciales ostendūt. Dicit dilonij et arce vt
 ait iosephus: memoriā faciunt etiā qui bar
 baroz hōstias pscripterunt De qua beros
 sus chaldeus sic ait. Dicit nauis eius q i ar
 menā venit circa montem cordicum adhuc
 aliqua pars esse et quoddā bitumē exind tol
 lit: quo maxime hoies ad expiationē vtrūtur.
 Meminit eiusdem Hieronymus egypti^o q
 antiquitatem conscripsit. Manasses dama
 scenus de eiusdem sic ait. Est super numidā
 excelsus mons in armenia qui baris appella
 tur: in quo multos confugētes: sermo est di
 lunij tempore liberatos: et quenqz in arca si
 mul deuictum. Decimo tandem mēse pma
 die mēsis apparuerunt cacumina montū.
 Usqz trāsissent. cl. dies aperuit noe fenestraz
 et emisit coruū qui non reuertebat. forte iter
 ceptus aquis: vl inueniēs supnatans cada
 uer in aquis est illectus eo Tamē iosephus